

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlášené: 13.07.1948 Časová verzia predpisu účinná od: 13.07.1948 do: 31.12.1950

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

165

Vládní nařízení

ze dne 29. června 1948,

kterým se stanoví jednotné kalkulační zásady.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 1, odst. 1 a § 2 zákona ze dne 16. května 1946, č. 116 Sb., o jednotné organizaci podnikového účetnictví (dále jen „zákon“):

ČÁST PRVNÍ

Úkoly kalkulace, kalkulační povinnost a výkony.

§ 1

Úkoly kalkulace.

(1) V kalkulaci organizované podle tohoto nařízení se musí odhadovati nebo zjišťovati a kalkulačními zápisy zachycovati

- a) u podnikových výkonů náklady a výnosy kalkulační jednice (§ 4, odst. 1),
- b) u přijímaných výkonů nabývací hodnota kalkulační jednice (§ 10).

(2) Kalkulace musí poskytovat podklady zejména pro

- a) zřehospodárnění a kontrolu hospodaření podniku,
- b) tvoření a kontrolu cen,
- c) celostátní hospodářské plánování,
- d) ostatní obory podnikového účetnictví.

(3) Kalkulace musí býti v takovém vztahu k ostatním oborům podnikového účetnictví, aby bylo umožněno vzájemné ověřování jejich údajů.

§ 2

Kalkulační povinnost.

Podle pokynů Hospodářské rady stanoví generální sekretariát Hospodářské rady (dále jen „generální sekretariát“) v závazných směrnících podle ustanovení § 2, odst. 1 zákona (dále jen „závazné směrnice“),

- a) které z kalkulací uvedených v §§ 6, 7, 9 a 10 se musí v podniku sestavovati, kdy a u kterých výkonů;
- b) za kterých předpokladů se považuje ve zvláštních případech povinnost uvedená pod písm. a) za splněnou účetními, po případě rozpočetními zápisy.

§ 3 **Výkony.**

Podle tohoto nařízení jsou statky, služby a pod. - po případě jejich části nebo skupiny - které podnik provádí (na př. vyrábí, prodává, poskytuje), podnikovými výkony, a které podnik odjinud přijímá, přijímanými výkony.

ČÁST DRUHÁ. **Organisace kalkulace.**

ODDÍL I. **Kalkulace nákladů.**

§ 4 **Kalkulační jednice.**

(1) Kalkulačními jednicemi v předběžné a výsledné kalkulaci nákladů jsou podnikové výkony množstvím, časem nebo jinak vymezené. V závazných směrnících se blíže stanoví, jak se mají určovat kalkulační jednice, po případě se v nich stanoví kalkulační jednice přímo.

(2) V závazných směrnících může být též stanoveno, že náklady kalkulační jednice musí být propočteny na jednotku (na př. kus, kg, m, montážní hodinu).

§ 5 **Přičítání nákladů.**

(1) V kalkulaci nákladů jest vycházeti z časově i věcně rozlišených nákladů ve smyslu rozpočetnictví nebo účetnictví, upravených po případě podle závazných směrnic tak, jak toho vyžaduje splnění úkolů kalkulace podle ustanovení § 1, odst. 2 a 3 (kalkulační náklady).

(2) Náklady jest přičítati kalkulačním jednicím v takové výši, v jaké s nimi souvisí.

(3) V závazných směrnících se stanoví,

- a) jakých způsobů jest použití pro přičítání nákladů kalkulačním jednicím a
- b) z kterého období jest bráti údaje pro přičítání nákladů kalkulačním jednicím.

§ 6 **Předběžná kalkulace nákladů.**

V předběžné kalkulaci nákladů se odhadují a zachycují předpokládané náklady kalkulační jednice. Tyto náklady musí být pravděpodobné a odůvodněné v kalkulačním listě nebo v kalkulačních dokladech, nelze-li je odůvodnit doklady nebo zápisy jiného oboru podnikového početnictví.

§ 7 **Výsledná kalkulace nákladů.**

Ve výsledné kalkulaci nákladů se zjišťují a zachycují vzniklé náklady kalkulační jednice. Tyto náklady musí být prokázané v kalkulačním listě nebo v kalkulačních dokladech, nelze-li je prokázati doklady nebo zápisy jiného oboru podnikového početnictví.

§ 8**Způsob sestavování kalkulace nákladů.**

(1) Kalkulace nákladů se musí sestavovati podle kalkulačních vzorců, stanovených v závazných směrnících, po případě podrobněji upravených ve vysvětlivkách podle ustanovení § 2, odst. 2 zákona (dále jen „vysvětlivky“).

(2) Při sestavování kalkulací nákladů je třeba dbáti potřeby srovnatelnosti; zejména předběžná a výsledná kalkulace nákladů téže kalkulační jednice musí býti formálně i věcně srovnatelná.

(3) Způsob sestavování kalkulace nákladů se může změnit jen ze závažných důvodů uvedených v kalkulačním listě nebo v kalkulačním dokladě.

ODDÍL II.**Kalkulace výnosů.****§ 9**

Pro sestavování předběžné a výsledné kalkulace výnosů platí přiměřeně ustanovení §§ 4 až 8.

ODDÍL III.**Kalkulace nabývací hodnoty.****§ 10**

Kalkulačními jednicemi v předběžné a výsledné kalkulaci nabývací hodnoty jsou přijímané výkony množstvím, časem nebo jinak vymezené. Jinak platí pro sestavování kalkulace nabývací hodnoty přiměřeně ustanovení §§ 4 až 8.

ODDÍL IV.**Kalkulační zápisy, kalkulační listy a kalkulační doklady.****§ 11****Kalkulační zápisy.**

(1) Kalkulační zápisy musí býti srozumitelné, přehledné a snadno kontrolovatelné.

(2) Kalkulační zápisy se musí prováděti inkoustem, strojem nebo jiným prostředkem, zaručujícím trvanlivost zápisů. Je dovoleno používat také inkoustové tužky.

(3) Kalkulační zápisy není dovoleno prováděti těsnopisem.

(4) Kalkulační zápisy nesmějí býti činěny ani zcela ani zčásti nečitelnými přeškrtnutím nebo jiným způsobem.

§ 12**Kalkulační listy.**

(1) Kalkulační zápisy se provádějí na kalkulačních listech.

(2) Kalkulační list musí obsahovati nejméně:

- a) označení podniku nebo firmu,
- b) údaje o kalkulační jednici (její popis, označení a pod.),

- c) údaje, které určují výši nákladů, výnosů nebo nabývací hodnoty (množství, čas, jednotková cena a pod.), nejsou-li obsaženy v dokladech, a zápis příslušné peněžní částky,
- d) podpis osoby odpovědné za správnost kalkulace, s připojením data, kdy byla kalkulace dokončena.

(3) V závazných směrnících mohou být stanoveny další náležitosti kalkulačních listů, vyžaduje-li toho splnění úkolů kalkulace, a může být stanovena povinnost vést seznam kalkulačních listů.

§ 13

Kalkulační doklady.

(1) Kalkulační doklad musí mít kromě vlastního obsahu tyto náležitosti:

- a) datum vystavení, po případě období, na které se vztahuje,
- b) podpis osoby odpovědné za správnost nebo za prozkoumání kalkulačního dokladu.

(2) Pro kalkulační doklady platí přiměřeně ustanovení § 11, odst. 3 a 4.

§ 14

Úschova kalkulačních listů a kalkulačních dokladů.

Kalkulační listy se musí uspořádaně uschovávat po dobu nejméně pěti let a kalkulační doklady po dobu nejméně tří let od konce účetního roku, v němž byly příslušné kalkulace dokončeny. V závazných směrnících mohou být stanoveny pro úschovu kalkulačních listů a kalkulačních dokladů delší lhůty, vyžaduje-li toho splnění úkolů kalkulace podle ustanovení § 1, odst. 2 a 3.

ČÁST TŘETÍ

Závěrečná ustanovení.

§ 15

Přizpůsobení organizace kalkulace.

V závazných směrnících může být stanoveno, jak se má organizace kalkulace přizpůsobiti velikosti a provozu podniku, jakož i druhu výkonu.

§ 16

Vydávání závazných směrnic a vysvětlivek.

(1) Generální sekretariát vydává závazné směrnice a vysvětlivky podle ustanovení § 2 zákona po slyšení Ústřední rady odborů a podle toho, která hospodářská odvětví nebo které hospodářské skupiny se mají řídit závaznými směrnici nebo vysvětlivkami, též po slyšení Národní banky Československé, Ústřední rady družstev, Ústředního svazu obchodu, pohostinství a dopravy, Ústředního svazu peněžnictví, Ústředního svazu průmyslu, Ústředního sdružení slovenského průmyslu, Ústředního svazu řemesla, Ústřední správy bank, Pojišťovací rady, Jednotného svazu českých zemědělců, Jednotného svazu slovenských zemědělců nebo Obchodní a průmyslové komory v Bratislavě.

(2) Vysvětlivky, které vydá generální sekretariát, uveřejňují se vyhláškou v Úředním listě a v Úředním věstníku.

§ 17**Stanovení okruhu podniků.**

Generální sekretariát stanoví vyhláškou v Úředním listě a v Úředním věstníku (§ 3 zákona), kdy vznikne pro určitý okruh podniků povinnost řídit se ustanoveními tohoto nařízení a rozsah této povinnosti.

§ 18**Trestní ustanovení.**

Jednání a opominutí, přičící se ustanovením tohoto nařízení nebo předpisů podle něho vydaných, trestají se podle ustanovení § 5 zákona.

§ 19**Účinnost.**

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je předseda vlády.

Zápotocký v. r.

